

**EXAMEN DE FINALIZARE A STUDIILOR DE LICENȚĂ
SPECIALIZAREA ISTORIE – DIRECȚIA ISTORIE ANTICĂ ȘI ARHEOLOGIE**

PROBA DE EVALUARE A CUNOȘTINȚELOR FUNDAMENTALE

MODALITATEA DE DESFĂȘURARE:

- Examenul este oral și constă în analiza unor surse istorice fundamentale pentru studiile de antichitate, preistorie și arheologie.
- Surse istorice sunt indicate în lista de mai jos și sunt cuprinse în corpusul de surse pentru examenul de licență, împreună cu indicațiile bibliografice corespunzătoare. Corpusul este afișat pe site-ul facultății. Sursele vor fi imprimate și pe biletele de examen.
- Studenții vor opta pentru două dintre pachetele indicate mai jos și vor extrage câte un bilet din fiecare dintre acesta. Analiza fiecăreia dintre cele două surse istorice va fi prezentată comisiei într-o expunere orală.
- Opțiunea între pachete este liberă, la alegerea studenților, nu este condiționată de tematica lucrării de licență și nu trebuie anunțată în avans. Studenții își anunță opțiunile la examen, în momentul în care au de extras biletele cu subiecte.

LISTA SURSELOR ISTORICE PENTRU EXAMENUL DE LICENȚĂ:

Pachetul 1: Preistorie generală

- a. Lascaux – scenă șamanică
- b. Bronislaw Malinowski despre autoritatea șefului în Trobriand, în *Argonauts of the Western Pacific. An Account of Native Enterprise and Adventure in the Archipelagoes of Melanesian New Guinea*, London: George Routledge & Sons, Ltd. & New York: E. P. Dutton & Co., 1922, pp. 64-65
- c. Situl neolitic de la Göbekli Tepe
- d. Kraterere pictate cu “Purtători de arme” în civilizația heladică târzie - (LH) IIIA2–B1

Pachetul 2: Orientul și Asia în antichitate

- a. Stindardul din Ur
- b. Paleta lui Narmer
- c. Codul lui Hammurabi, articolele 1-5, 53-55, 228-232, 250-252
- d. Dezbatere privind *Xiongnu* în epoca împăratului Wudi din dinastia Han, Sima Qian, *Shiji (Însemnări istorice)*, 108, 110, 112.

Pachetul 3: Grecia antică

- a. *Iliada*, 10.254-271
- b. Marele Tumul din necropola regală macedoneană de la Vergina (Aigai)
- c. Parthenon-ul
- d. Nunta Agaristei (Herodot 7.125-131)

Pachetul 4: Roma și Imperiul roman

- a. Legea celor XII Table
- b. Programul reformator al lui Tiberius Gracchus, Appian, *Războaiele Civile*, I, 7 sqs.

- c. Arcul lui Traian de la Beneventum
- d. Edictul de la Milano dat de Constantin și Licinius, Lactanțiu, *De mortibus persecutorum*, 48.

Pachetul 5: Pre și protoistoria României

- a. Tezaurul de la Perșinari, jud. Dâmbovița
- b. Statuetele antropomorfe din cultura Țuto Brdo-Gârla Mare
- c. Coiful ceremonial de la Agighiol, jud. Tulcea
- d. Herodot, *Istorie*, IV.XCIII-XCVI

Pachetul 6: Istoria antică a României

- a. Columna lui Traian
- b. Monumentul triumfal de la Tropaeum Traiani (Adamclisi)
- c. *Cassius Dio, Istoria romană*, LXVII, 6.1 - LXVIII.13
- d. Ammianus Marcellinus, *Istoria romană*, XXXI.2.1 – 14. *Locurile și obiceiurile hunilor și altor neamuri*

Pachetul 7: Arheologie generală și istoria arheologiei

- a. Cabinetul de curiozități al lui Ole Worm
- b. Piatra Rosetta
- c. Metoda stratigrafică
- d. Structura megalitică de la Stonehenge

BIBLIOGRAFIE:

- Corpus de sursele antice și arheologice fundamentale pentru examenul de licență (anexat)
- Bibliografia specifică indicată pentru fiecare sursă în corpul pentru examenul de licență.

EXAMEN DE FINALIZARE A STUDIILOR
SPECIALIZAREA ISTORIE
DIRECȚIA DE SPECIALIZARE ISTORIE ANTICĂ ȘI ARHEOLOGIE

CORPUS DE SURSE PENTRU EXAMENUL DE CUNOȘTINȚE FUNDAMENTALE

PACHETUL 1: PREISTORIE GENERALĂ

Pachetul 1, sursa a: Lascaux – scenă șamanică

Bibliografie:

- <https://archeologie.culture.gouv.fr/lascaux/fr>
- <https://archeologie.culture.gouv.fr/lascaux/fr/mediatheque>

Pachetul 1, sursa b: Bronislaw Malinowski despre autoritatea șefului în Trobriand

Bibliografie:

Bronislaw Malinowski, *Argonauts of the Western Pacific. An Account of Native Enterprise and Adventure in the Archipelagoes of Melanesian New Guinea*, Londra: George Routledge & Sons, Ltd. & New York: E. P. Dutton & Co., 1922, pp. 64-65, accesibil online:

<https://www.gutenberg.org/ebooks/55822>

Nu numai că șeful – prin acest cuvânt voi desemna căpetenia de rang înalt – deține un grad ridicat de autoritate în cadrul satului său, dar sfera sa de influență se extinde mult dincolo de acesta. Un număr de sate îi sunt tributare și, în mai multe privințe, supuse autorității sale. În caz de război îi sunt aliați și trebuie să se adune în satul său. Când are nevoie de oameni pentru a îndeplini o sarcină, poate solicita satele supuse, iar acestea îi vor furniza muncitori. La toate sărbătorile mari vor participa satele din districtul său, iar șeful va fi maestru de ceremonii. Cu toate acestea, pentru toate aceste servicii aduse, trebuie să plătească. Trebuie chiar să plătească pentru orice tributuri primite din propriile rezerve. Avere, în Trobriand, este semnul exterior și substanța puterii, precum și mijlocul de a o exercita. Dar cum își dobândește averea? Și aici ajungem la principala datorie a satelor vasale față de șef. Din fiecare sat supus, își ia o soție, a cărei familie, conform legii din Trobriand, trebuie să-i furnizeze cantități mari de recolte. Această soție este întotdeauna sora sau o rudă a șefului satului supus, și astfel practic întreaga comunitate trebuie să lucreze pentru el. În vremurile vechi, șeful din Omarakana avea până la patruzeci de concubine și primea poate până la treizeci sau cincizeci la sută din toată producția de grădinărit din Kiriwina. Chiar și acum, când are numai șaisprezece soții, are hambare enorme, pline până la tavan cu igname în fiecare perioadă a recoltei. Cu aceste rezerve, el este capabil să plătească pentru numeroasele servicii de care are nevoie, să aprovizioneze cu hrană participanții la mari sărbători, la adunări tribale sau la expediții îndepărtate. O parte din mâncarea pe care o folosește pentru a obține obiecte de valoare sau pentru a plăti pentru confecționarea lor. Pe scurt, prin privilegiul de a practica poligamia, șeful este aprovizionat cu o abundență de alimente și obiecte de valoare, pe care o folosește pentru a-și menține poziția înaltă; pentru a organiza festivități și întreprinderi tribale și pentru a plăti, conform obiceiului, pentru numeroasele servicii personale la care are dreptul. [...] Astfel, poziția șefului poate fi înțeleasă doar prin conștientizarea importanței mari a bogăției, a necesității de a plăti pentru orice, chiar și pentru serviciile care i se cuvin și care nu puteau fi refuzate. [...] Oriunde merge, este considerat cea mai importantă persoană, este așezat pe o platformă înaltă și tratat cu considerație. Desigur, faptul că i se acordă semne de mare respect și că toți i se adresează ca unui despot suprem nu înseamnă că în relațiile sale personale cu însoțitorii și vasalii săi nu domnește o perfectă camaraderie și sociabilitate. Nu există nicio diferență de interese sau viziune între el și supușii săi. Stau împreună și conversează, colportează bârfele satului, singura diferență fiind că șeful este mereu pe gardă și mult mai reținut și diplomatic decât ceilalți, deși nu este mai puțin interesat. Șeful, dacă nu este prea bătrân, se alătură dansurilor și chiar jocurilor și, într-adevăr, are prioritate în mod firesc.

Pachetul 1, sursa c: Situl neolitic de la Göbekli Tepe

Bibliografie

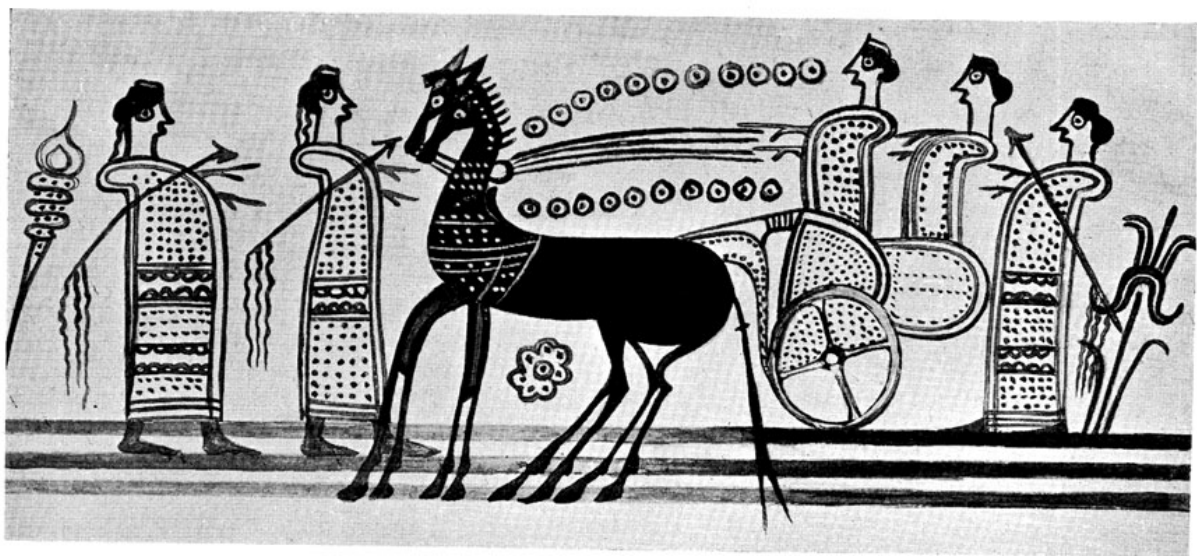
- <https://whc.unesco.org/en/list/1572>
- Gil Haklay, Avi Gopher, “Geometry and Architecture Planning at Göbekli Tepe, Turkey”, în Cambridge Archaeological Journal, vol 30 – 2, 2020, p. 343-357 (accesibil online: <https://www.cambridge.org/core/journals/cambridge-archaeological-journal/article/geometry-and-architectural-planning-at-gobekli-tepe-turkey/2CBAF416E33AFE6496B73710A2F42FF9>)
- David Pearce, David Lewis-Williams, „An accidental revolution? Early Neolithic religion and economic change, în Minerva”, July/August 2006, p. 29-31 (accesibil online: https://www.academia.edu/19767870/An_accidental_revolution_Early_Neolithic_religion_and_economic_change)

Pachetul 1, sursa d: Kratererele pictate cu “Purtători de arme” în civilizația heladică târzie - (LH) IIIA2–B1

Bibliografie:

Nicoletta Antognelli Michel, „The ‘Sword Bearers’: Women Bearing Swords? Rethinking a Group of Figures in Mycenaean Pictorial Vase Painting”, in *The Annual of the British School at Athens*, 119, 2024, 297-336, <https://doi.org/10.1017/S0068245424000108>

PACHETUL 2 : ISTORIA ORIENTULUI ȘI ASIEI ÎN ANTICHITATE

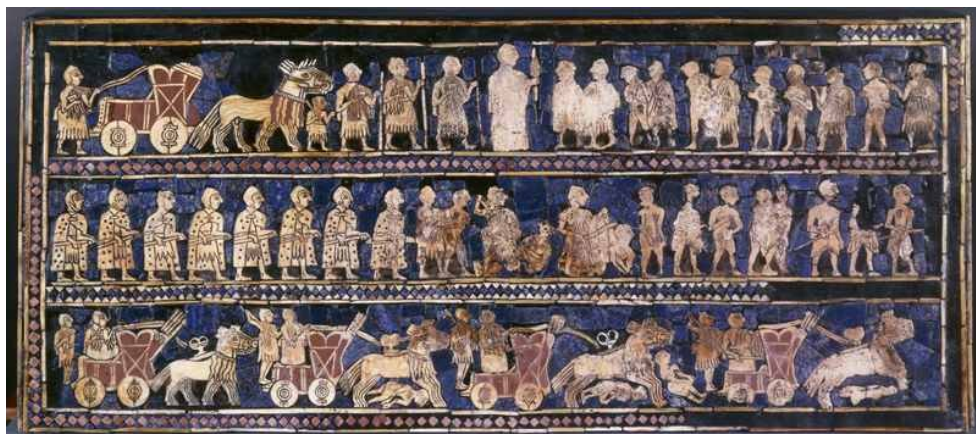
Pachetul 2, sursa a: Stindardul din Ur

Bibliografie:

https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_1928-1010-3

Joan Aruz, Ronald Wallenfels (eds.), *Art of the First Cities*, The Metropolitan Museum of Art, Yale Univ. Press, 2003, p. 91-100 (accesibil online:

<https://cdn.sanity.io/files/cctd4ker/production/aed71d66a9d506e01de7f0168b4983c7a1475aab.pdf>)

Pachetul 2, sursa b: Paleta lui Narmer

Bibliografie: David O'Connor, „The Narmer Palette. A New Interpretation”, in Emily Teeter (ed.), *Before the Pyramids. The Origins of the Egyptian Civilization*, The Oriental Institute of the Univ. of Chicago, 2011, p. 145-152 (accesibil online: <https://isac.uchicago.edu/research/publications/oimp/oimp-33-pyramids-origins-egyptian-civilization>)

Pachetul 2, sursa c: Codul lui Hammurabi, articolele 1-5, 53-55, 228-232, 250-252

Bibliografie: George Roux, *Ancient Iraq*, Penguin Books, 1992, Cap. 12: „Hammurabi” (accesibil online: <https://www.readanybook.com/online/706563#523846>)

1. Dacă cineva a acuzat un om de o crimă, dar nu a putut aduce dovezi, acuzatorul să fie ucis.
2. Dacă cineva a acuzat un om de vrăjitorie, dar nu a putut aduce dovezi, cel acuzat să meargă la Fluviu, să fie aruncat în Fluviu. Dacă Fluviul l-a înghițit, acuzatorul său să-i ia casa. Dacă Fluviul l-a cruțat și el a ieșit nevătămat, acuzatorul să fie ucis ; cel aruncat în Fluviu să primească casa acuzatorului.
3. Dacă cineva a venit la un proces și a adus mărturie mincinoasă și nu și-a putut dovedi spusele, dacă acel proces este unul capital, acel om să fie ucis.
4. Dacă a adus mărturie într-un proces pentru grâu sau argint, să suporte întreaga amendă din acel proces.

5. Dacă un judecător a judecat o cauză, a dat sentința, a făcut tableta sigilată, dar după aceea și-a schimbat sentința, acel judecător să fie dovedit și să plătească de 12 ori amenda stabilită în sentință. Să fie înlăturat în fața tuturor din locul său de judecător și să nu mai poată judeca în procese.

.....

53. Dacă cineva a fost leneș și nu a întărit digul care-i protejează terenul și dacă o breșă a apărut în digul său, dacă din această cauză apele au inundat câmpurile rodnice, omul în digul căruia a apărut breșa va da compensa grânele pe care pierdere a provocat-o.

54. Dacă nu poate să compenseze grânele, va fi el însuși vândut împreună cu bunurile sale, iar proprietarii câmpurilor inundate își vor împărți profitul vânzării.

55. Dacă cineva și-a deschis rigola pentru irigare și fiind leneș a lăsat apele să-i inunde câmpul, va compensa grânele pierdute ale vecinului său.

.....

228. Dacă un zidar a construit o casă pentru cineva și i-a făcut o construcție de 1 *sar* (= 35 *mp*), proprietarul va plăti 2 *sicli* de argint.

229. Dacă un zidar a construit o casă pentru cineva, dar nu a consolidat lucrarea și casa s-a prăbușit, antrenând moartea proprietarului casei, zidarul va fi ucis.

230. Dacă un copil al proprietarului a murit, va fi ucis un copil al zidarului.

231. Dacă un sclav al proprietarului a murit, zidarul va da proprietarului casei un sclav în compensație.

232. Dacă proprietarul a pierdut în aceste împrejurări bunuri, zidarul îl va compensa pentru ele. În afară de aceasta, deoarece casa s-a prăbușit pentru că nu a consolidat-o, zidarul o va reconstrui pe banii săi.

.....

250. Dacă un bou trecând pe stradă a luat un coarne pe cineva și l-a omorât, această situație nu implică despăgubiri.

251. Dacă boul unui om are obiceiul să lovească cu cornul și dacă cei din cartier i-au spus stăpânului iar stăpânul nu i-a acoperit cornul și nu l-a supravegheat pe boul său, iar boul a luat în coarne un *awilum* și l-a omorât, stăpânul boului va plăti o jumătate de *mina* de argint.

252. Dacă a omorât sclavul unui *muskenum*, stăpânul boului va plăti o treime de *mina* de argint.

Pachetul 2, sursa d: Dezbateri privind *Xiongnu* în epoca împăratului Wudi din dinastia Han, Sima Qian, *Shiji* (Însemnări istorice), 108, 110, 112.

Bibliografie: Nicola Di Cosmo, *Ancient China and Its Enemies. The Rise of Nomadic Power in East Asian History*, Cambridge Univ. Press, cap. VI: "From Peace to War. China's Shift from Appeasement to Military Engagement", p. 206-252

(accesibil online: https://www.academia.edu/5129526/Ancient_China_and_Its_Enemies)

Sima Qian, *Shiji*, 110: 1-42

Xiongnu erau descendenți ai clanului Xiahou, iar strămoșul lor se numea Chunwei. Înainte de dinastiile Shang și Zhou, existau triburile Shanrong, Xianyun și Hunzhou, care trăiau în sălbăciea nordică și se mutau cu animalele lor. Animalele pe care le creșteau în număr mare erau cai, vite și oi, iar animalele rare pe care le creșteau erau cămile, măgari, catări, cai iuți, cai sălbatici și măgari sălbatici. Se mută odată cu apa și iarba și nu aveau orașe sau locuri fixe de locuit, nici nu se ocupau de agricultură, deși fiecare avea pământul său. Nu aveau scriere și toate acordurile pe care le încheiau erau verbale. Copiii lor călăresc oi, își întind arcurile și vânează păsări și șoareci; când mai cresc vânează vulpi și iepuri, pe care îi mănâncă pe loc. Bărbații care erau suficient de puternici pentru a mânui arcul luptă toți în cavalerie. Obiceiul lor este ca, atunci când sunt în pace să își urmeze vitele și să vâneze păsări și animale sălbatice, iar atunci când sunt amenințați, se antrenează în luptă, invadează atacă, aceasta fiind natura lor. Armele pentru lupta la distanță sunt arcul și săgețile, iar armele lor scurte sunt pumnalele și sulitele. Înaintează când au un avantaj și se retrag când sunt în dezavantaj, fără să le fie rușine să fugă.

(...) Cu timpul, Donghu și Yuezhi au devenit puternici. Printre *Xiongnu* a devenit *chanyu* Tuman. Tuman nu a reușit să învingă Qin și s-a mutat spre nord. Mai bine de zece ani mai târziu, generalul Meng Tian a murit, feodalii s-au răsculat împotriva împăratului Qin și China a intrat în haos. Toți cei pe care Qin îi mutase la graniță pentru a servi ca soldați s-au întors, astfel încât *xiongnu* au putut să se

relaxeze și treptat au traversat Fluviul Galben pentru a intra în China la vechea frontieră. *Chanyu* avea un prinț moștenitor pe nume Modu. (...) Modu a inventat apoi o săgeată de semnalizare ca șuiera în zbor și și-a antrenat cavaleria la tragere. Le-a ordonat: „Cei care nu trag în direcția semnalului săgeții vor fi decapitați”. (...) Când a venit *chanyu* Modu, *xiongnu* au ajuns la apogeul puterii lor. I-au supus pe toți barbarii din nord, iar în sud dușmanul lor era China.

(...) După ce Dinastia Han a cucerit Dayuan, puterea sa a zguduit țările străine. Împăratul (Wudi) intenționa să să-i hărțuiască pe *xiongnu*, așa că a emis un edict spunând: „Împăratul Gao mi-a lăsat moștenire dificultatea nerezolvată în bătălia de la Pingcheng, iar scrisoarea *chanyu*-ului din timpul Împărătesei Gao a fost extrem de arogantă. În trecut, Ducele Xiang al lui Qi a răzbunat ura a nouă generații, iar *Analele Primăverii și Toamnei* l-au lăudat pentru asta....” Deși *xiongnu* erau slăbiți, s-au retras departe, iar Han aveau și ei puțini cai și nu-i puteau urmări. *Xiongnu* au trimis emisari în Han, cerând din nou pace. Împăratul a trimis întrebarea sa către consilieri, iar unii au spus că ar trebui să facă pace, iar alții au spus că ar trebui să-i atace pe *xiongnu* și să-i forțeze să devină supuși Han. Șeful cancelariei prim-ministrului, Ren Chang, a spus: „*Xiongnu* tocmai au fost învinși și se află într-o situație dificilă. Ar fi potrivit să-i facem supuși externi și să-i obligăm să rămână la frontieră.”

Sima Qian, *Shiji*, 108: 7

Miniștrii au spus: „În trecut, când Dinastia Han și *Xiongnu* aveau un tratat de pace, acesta era încălcat odată la câțiva ani. Este mai bine să nu fim de acord cu războiul și să nu trimitem trupe să-i atace.” Generalul Han Anguo a spus: „Nici un beneficiu nu este de așteptat de la o armată care trebuie să combată la mii de kilometri. *Xiongnu* se deplasează pe cai de război rapizi. În inima lor bate inima fiarelor sălbatice. Ei se mută din loc în loc la fel de repede ca un stol de păsări. Este deci dificil să îi aduni și să îi stăpânești. Pe de altă parte, pământurile lor nu aduc mare beneficiu imperiului și nu ne vor crește potențialul....Dacă vom merge mii de kilometri pentru a încerca să îi înfruntăm, oamenii și caii noștri vor fi epuizați. Iar atunci, mizerabilii își vor aduna forțele și ne vor ataca.”

Sima Qian, *Shiji*, 112 - II: 3

(Memoriul expertului în strategii antice Zhufu Yan) „Se spune în „Principiile mareșalului”.. că o națiune, oricât de mare ar fi, este condamnată la dispariție dacă este prea războinică. Dar, este spus și faptul că oamenii, uitând să se pregătească de război în timp de pace, trec printr-un pericol foarte mare. ...Dacă trimitem soldați ușor echipați în teritoriile *xiongnu*, vor fi vulnerabili, iar dacă încercăm să le trimitem provizii, convoaiele nu vor ajunge niciodată la timp. De altfel, chiar dacă luăm controlul teritoriilor *xiongnu* nu vom avea nici un profit și niciodată nu vom ajunge să le conducem și să le administrăm. Dacă am masacra populația, cum ar putea lucrul acesta onora pe Fiul Cerului, care trebuie să fie un tată și o mamă pentru popoare.....”

PACHETUL 3: GRECIA ANTICĂ

Pachetul 3, sursa a: *Iliada*, 10.254-271

Bibliografie:

- J.P.Crielaard, *The cultural biography of material goods in Homer's epics*. GAIA. Revue interdisciplinaire sur la Grèce ancienne 7 (1), 2003, 49-62.
https://www.academia.edu/20255461/The_Cultural_Biography_of_Material_Goods_in_Homer_s_Epics_2003
- J. Grethlein, *Homer's Entangled Objects: Narrative, Agency and Personhood In and Out of Iron Age Texts*, Cambridge Archaeological Journal 23 (3), 2013, 395–416.
<https://berlinarchaeology.wordpress.com/wp-content/uploads/2017/08/whitley-2013-homers-entangled-objects.pdf>
- Griffin Warrior Tomb <https://griffinwarrior.org/>

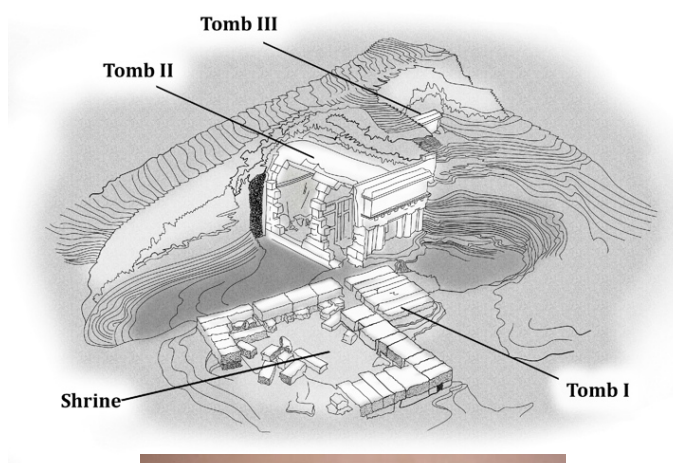
Astfel grăind, ei cu sine-și luară și arme grozave :
255 Lui Diomedede îi dăte atunci Thrasymede, viteazul,
Bunul jungher, cel cu două tăișuri: pe-al lui și-l lăsase
Pe la corăbii - și scutul; pe cap îi mai puse-o căciulă
Tare, din piele de taur, și fără de vîrf ori de tuiuri -
'Cușmă' îi zice, și apără capul voinicilor strașnici.
260 Lui Odysseu Meriones îi dăte și arcul și tolba,
Cum și o sabie bună : pe cap îi mai puse și-o cască,
Tot dintr-o piele de vită, întinsă cu chingi înlăuntru,
Bine legată, iar pe dinafară cu colți albi, puternici,
De la mistrețul colțat, prinși de-o parte și de-alta, cu grijă
265 Și meșteșug, iar în mijloc avea pîslă tare, să țină.
Iar pe aceasta-o luase,-apucînd să pătrundă în casă,
Din Eleon, la Amyntor, feciorul lui Ormenos, însuși
Autolycos, și i-o dăte în Scandia cea din Cythera,
Lui Amfidamas, și-acesta lui Molos în dar i-o dăduse,
270 În ospete : el fiului său Meriones i-o dăte
Ca să o poarte, și-acum pe-Odysseu l-apăra, peste tîmple.

(traducere D. Slușanschi)

Pachetul 3, sursa b: Marele Tumul din necropola regală macedoneană de la Vergina (Aigai)

Bibliografie:

- H. Brecoulaki,, 'Precious Colours' in Ancient Greek Polychromy and Painting: Material Aspects and Symbolic Values, *Revue Archéologique*, 57(1), 2014, 1-35.
- <https://shs.cairn.info/revue-archeologique-2014-1-page-3?lang=fr&tab=texte-integral>
- Bartsiokas et al, *The identification of the Royal Tombs in the Great Tumulus at Vergina, Macedonia, Greece: A comprehensive review*, *Journal of Archaeological Science Reports*, 52, 2023. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S2352409X23004546>
- **Opțional:** Maniatis, Y et al., *New scientific evidence for the history and occupants of Tomb I ("Tomb of Persephone") in the Great Tumulus at Vergina*, *Journal of Archaeological Science*, 179, 2025. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0305440325000834>
- **Opțional:** J. M. Hall, *The Archaeology of 'Celebrities' in the Greek and Roman Worlds*, *Acta ad archaeologiam et artium historiam pertinentia*, 300, 311-327.
- <https://scispace.com/pdf/the-archaeology-of-celebrities-in-the-greek-and-roman-worlds-3ti6jzu5b9.pdf>
- **Opțional:** pentru ilustrații, https://www.latsis-foundation.org/content/elib/book_20/aiges_en.pdf

Pachetul 3, sursa c: Parthenon-ul

Bibliografie:

- Joan Breton Connelly, *Parthenon and Parthenoi: A Mythological Interpretation of the Parthenon Frieze*, American Journal of Archaeology, 100 (1), 1996, 53-80.
https://www.academia.edu/62567977/Parthenon_and_Parthenoi_A_Mythological_Interpretation_of_the_Parthenon_Frieze
- Joan Breton Connelly, *On the Parthenon*, <https://www.youtube.com/watch?v=i19RCSugKcc>

Pachetul 3, sursa d: Nunta Agaristei (Herodot 7.125-131)

Bibliografie :

- Z. Papakonstantinou, 'Agariste's suitors: sport, feasting and elite politics in sixth-century Greece', Nikephoros, 23, 2010, 71–93.
https://www.academia.edu/2042300/Agaristes_Suitors_Sport_Feasting_and_Elite_Politicks_in_Sixth_Century_Greece
- B. McNellian, *Herodotean Symbolism: Pericles as Lion Cub*, Illinois Classical Studies, 22, 1997, 11-23. <https://www.jstor.org/stable/23065325?seq=1>

CXXV Alcmeonizii erau, din vremuri îndepărtate, vestiți la Atena, dar, de la Alcmeon și apoi de la Megacles încoace, ei deveniră cu totul străluciți. În primul rând, Alcmeon, fiul lui Megacles, fu cel care îi însoți și le dădu sprijin cu mare zel lydienilor veniți din Sardes, din partea lui Croesus, ca să cerceteze oracolul din Delfi. Croesus, când află de la lydieni, după vizitarea oracolului, că Megacles le-a fost binevoitor, trimise după el, chemându-l la Sardes, iar când sosi, îi dăruie atâta aur cât avea să poată duce cu puterile trupului său o singură dată. Atunci Alcmeon, în fața unui astfel de dar, se descurcă, potrivit lucrurilor în felul următor: după ce îmbracă o mantie largă și făcu în ea o cută adâncă, legându-și totodată în picioare niște coturni pe care-i găsi el mai largi, intră în visteria în care fu condus. Aruncându-se asupra grămezii de aur, îndesă mai întâi pe lângă pulpane atâta aur cât cuprindeau coturnii; apoi, umplându-și întreaga pulpană cu aur și presărându-și praf de aur în cap, pe păr, ba mai luând și în gură, ieși din visterie, abia târându-și coturnii și semănând a orice [dihanie] mai degrabă decât a om, așa cum era cu gura plină și toate pe el înfoiate. Când îl zări, pe Croesus îl umflă râsul și îi dăruie toate comorile, ba, pe lângă ele, îi mai făcu și alte daruri, cu nimic mai prejos decât acelea. Astfel se îmbogăți această casă grozav de mult; iar Alcmeon despre care vorbim, crescând cai de curse, câștigă cu ei o victorie olimpică.

CXXVI După el, cu o generație mai târziu, Cleisthenes, tiranul Sicyonei, își ridică neamul atât de sus, încât ajunse cu mult mai vestit în fața elenilor decât fusese înainte. Într-adevăr, Cleisthenes, fiul lui Aristonymos al lui Myron al lui Andreas, avea o fată al cărei nume era Agariste; el voia să-l găsească pe cel mai vrednic dintre toți elenii și acelaia să i-o dea de nevastă. Așadar, la jocurile olimpice, unde ieși învingător la cursa de care, Cleisthenes vesti prin crainic că orice elen care se crede vrednic de a fi ginerele lui Cleisthenes să se înfățișeze la Sicyona peste 60 de zile sau și mai înainte, deoarece în răstimp de un an, începând de la a șazecea zi, el dorește să pună la cale căsătoria fiicei sale. Atunci, acei dintre eleni care aveau cu ce se mândri atât pentru ei înșiși cât și pentru patria lor se înfățișară ca pețitori; Cleisthenes, construind pentru ei un stadion și o palestră tocmai în acest scop, îi așteptă cu ele gata.

CXXVII Din Italia, din orașul Sybaris, care atinsese în acea vreme culmea înfloririi sale, veni atunci Smindyrides, fiul lui Hippocrates; el trecea drept bărbatul a cărui finețe era dusă până la cel mai înalt grad; la fel sosi și Damasos din Siris, fiul lui Amyris, zis înțeleptul; aceștia veniră, așadar, din Italia. Din golful Ionic se înfățișă Amphimnestos, fiul lui Epistrophos, din Epidamnos; acesta, deci, sosi din golful Ionic. Din Etolia veni fratele lui Titormos care-i întrecea pe ceilalți eleni în forță și care se retrase apoi dintre oameni în părțile cele mai depărtate ale pământului Etoliei; prin urmare [aici este vorba de] fratele acestui Titormos, de Males. Din Pelopones veni Leokedes, fiul lui Pheidon, tiranul argienilor; el era fiul celui Pheidon care a statornicit măsurile la peloponesieni și care, dintre toți elenii, s-a purtat cu cea mai mare trufie, pentru că, după ce a alungat pe concurenții eleienilor, a orânduit chiar el concursul la Olympia. Deci, fiul acestuia veni, cât și Amiantos, fiul lui Lycurg, un arcadian din Trapezunt, și Laphanes, fiul lui Euphorion din orașul Paios din Azania; el era fiul celui Euphorion care a primit în casa sa pe Dioscuri, după cum umblă vorba prin Arcadia, și care,

de atunci înainte, găzduiește pe orice om; sosi de asemenea și un elean, Onomastos, fiul lui Agaio; aceștia, deci, sosiră chiar din Pelopones. De la Atena veniră Megacles, fiul acelui Alcmeon care a fost chemat la Croesus, precum și Hippocleides al lui Teisandros, care întrecea pe atenieni în avere și frumusețe. Din Eretria, care înflorea pe acea vreme, sosi Lysanias; el era singurul din Eubea. Din Thessalia, anume dintre scopazi, apărură Diactorides din Crannon; de la moloși, Alcon.

CXXVIII Atâția au fost pețitorii. Sosind deci cu toții în ziua hotărâtă, Cleisthenes îi întrebă mai întâi de patria lor și de neamul fiecăruia în parte, apoi, ținându-i la el un an de zile, le încercă curajul, sufletul, buna-creștere și firea, întreținându-se când cu fiecare în parte, când cu toții laolaltă la întruniri; el îi scotea la întreceri gimnice pe acei dintre ei care erau mai tineri, dar mai cu seamă îi pune la încercare la banchete; cât îi ținu la el, în tot acest răstimp, le făcu de toate și îi ospăta în chip măreț. Iar dintre pețitori cel mai mult îi fură pe plac cei sosiți din Atena și dintre ei, în chip cu totul deosebit, Hippocleides, fiul lui Teisandros; pe acesta el îl prețuia cu osebire atât pentru vrednicia lui cât și pentru că, prin strămoși, era înrudit cu Kypselizii din Corint.

CXXIX Când sosi ziua însemnată a ospățului de nuntă, în care Cleisthenes urma să se pronunțe asupra celui pe care îl alege dintre toți ca ginere, Cleisthenes, după ce jertfi 100 de boi, îi ospăta atât pe pețitori, cât și pe toți sicyonienii. Apoi, după ospăț, pețitorii se luară la întrecere în ale muzicii și în ale măiestriei cuvântului rostit între oameni. În vreme ce cheful se întetea, Hippocleides, care se afla cu mult deasupra celorlalți, porunci flautistului să-i cânte un cântec de dans; îndată ce flautistul îi dădu ascultare, el se puse pe dans. Și dansa [și dansa], de parcă el însuși prinse drag de sine; în schimb, Cleisthenes, văzându-l, privea cu dezaprobare toată această [purtare a lui]. Apoi, oprindu-se o clipă din dans, Hippocleides ceru să i se aducă o masă; când îi veni masa, jucă pe ea mai întâi făcând figuri laconiene de pantomimă, apoi, altele, attice, iar în al treilea rând, sprijinindu-și capul pe masă, își mișcă picioarele după tact. Cleisthenes, în timpul primelor figuri de dans și al celor următoare, cu toate că îndepărtase de la sine cu silă gândul că Hippocleides i-ar mai putea fi ginere, din pricina dansului și a deșănțării sale, se stăpâni totuși, nevrând să-și iasă din fire împotriva lui; dar, când îl văzu bălăbănindu-și picioarele, nemaiputându-se stăpâni, îi grăi: „O, fiu al lui Teisandros, cu dansul tău ți-ai nuntit nunta“. Iar Hippocleides, înțelegând, i-o întoarse: „Atâta pagubă lui Hippocleides“.

CXXX De atunci dănuie această zicală. Apoi, Cleisthenes, cerând să se facă tăcere, le vorbi tuturor precum urmează: „Bărbați, pețitori ai copilei mele, eu pe toți vă laud și vouă tuturor aș dori să vă fiu pe plac, dacă s-ar putea, fără să aleg pe unul dintre voi și fără a-i îndepărta pe ceilalți. Dar cum nu e cu putință ca, hotărând în privința unei singure fecioare, să împlinesc vrerea tuturor, aceora dintre voi care sunt îndepărtați de la această căsătorie, fiecăruia în parte, îi ofer în dar un talant de argint în cinstea dorinței lui de a se căsători cu fiica mea și pentru lipsa lui de acasă. Iar lui Megacles, fiul lui Alcmeon, îi dau de soție pe copila mea, Agariste, după legile atenienilor“. Iar când Megacles declară că primește să se însoare cu ea, căsătoria [pregătită astfel] de Cleisthenes deveni fapt împlinit.

CXXXI În legătură cu alegerea făcută printre pețitori, cam aceste fapte se petrecură și astfel Alcmeonizii ajunseră vestiți în Ellada. Din căsătoria acestora se născu Cleisthenes, cel care orându-i la atenieni triburile și democrația, trăgându-și numele după tatăl mamei sale din Sicyona; prin urmare, acest fiu i se născu lui Megacles, cât și un altul, Hippocrates, iar din Hippocrates se născu un alt Megacles și o altă Agariste, care își primi numele după Agariste a lui Cleisthenes; ea se căsători cu Xanthippos, fiul lui Aripbron, și, când purcese grea, avu în somn un vis; i se părea că a născut un leu, și iată că peste puține zile îi născu lui Xanthippos pe Pericles.

Pachetul 4: Roma și Imperiul roman

Pachetul 4, sursa a: Legea celor XII Table-451-449 a. Chr. (extrase din P.F.Girard, *Textes de droit romain*, Paris, 1937)

Bibliografie:

S.A. Cook, F.E. Adcock, M.P. Charlesworth (eds.), *The Cambridge Ancient History*. Vol VII, *The Hellenistic Monarchies and the Rise of Rome*, Cambridge Univ. Press, cap. XIV – VII, „The Early Republic. The Decemvirate and the Twelve Tables”, p. 458-467; (accesibil online: https://cristoraul.org/ENGLISH/readinghall/THIRDMILLENNIUMLIBRARYHELLENISTIC-MONARCHIES-AND-RISE-OF-ROME/CAH_VOLUME7-CHAPTER14_THE-EARLY-REPUBLIC.html)

Tabla I

(...) 4: celui avut să-i fie garant unul avut, celui sărac oricine.(...)

6.dacă s-au împăcat, împricinații să o declare.

7. dacă nu s-au împăcat, să aducă în comiții sau în for cauza respectivă, înainte de amiază, apoi, ambii prezenți să o expună. (...)

Tabla a II-a

(...) 3. dacă cineva comite ziua un furt și este prins în flagrant delict, să fie biciuit și să fie dat pe mâna celui pe care l-a păgubit; dacă este sclav-să fie biciuit cu vergi și aruncat de pe stâncă; dacă este minor, să fie biciuit după judecata pretorului și să se despăgubească partea vătămată (...)

6.dacă cineva taie arbori care nu-i aparțin, să plătească pentru fiecare 25 de ași. (...)

Tabla a IV-a

(...)2.tatălui să i se dea dreptul de viață și de moarte asupra fiului și dreptul de a-l vinde de trei ori; dacă tatăl își va vinde fiul de trei ori, fiul să fie declarat liber față de autoritatea paternă.

3.dacă cineva se naște în (răstimpul de) 10 luni de la moartea tatălui să fie considerat (urmaș) legitim.

Tabla a V-a

1.cei vechi au hotărât ca femeile, chiar dacă sunt majore, să fie mereu sub tutela (masculină), cu excepția fecioarelor vestale cărora le-au dat libertatea.

2.femeile care sunt sub tutela agnaților nu pot moșteni și dobândi lucruri decât prin voința tutorelui.

4.dacă cineva moare fără testament bunurile lui să revină urmașilor direcți, dacă aceștia nu există, să aibă bunurile familiei cel mai apropiat agnat, dacă acest agnat nu există, să aibă bunurile familiei gentilii.

6.aceluia, care nu a primit un tutor prin testament, îi sunt tutori agnații. (...)

8 a. moștenirea libertăților cetățenilor romani nelăsată prin testament se întoarce la patron.

9.moștenirile legale (*ab intestas*) sunt împărțite în mod proporțional între urmași. (...)

Tabla a VII-a

(...)15.dacă patronul își fură clientul să fie sacrificat. (...)

Tabla a IX-a

1.să nu se dea legi privind doar unele persoane (*priuilegia*)

2.dacă un judecător sau un arbitru numit va primi bani să fie pedepsit cu moartea (...)

7.dacă cineva care comite noaptea un furt va fi ucis în acest incident, să fie considerat că a fost ucis pe drept.

Tabla a X-a

1.nici un mort să nu fie îngropat sau ars în oraș (...)

Tabla a XI-a

(...) 2. este interzis dreptul de căsătorie al patricienilor cu plebeii.

Pachetul 4, sursa b: Programul reformator al lui Tiberius Gracchus în Appian, *Războaiele civile*, I, 7 (Appian, *Războaiele Civile*, I, 7 sqs., tr. rom. A. Frenkian, 1957.)

Bibliografie: Raymond Bloch, Jean Cousin, *Roma și destinul ei*, Editura Meridiane, 1985, p. 132 - 153

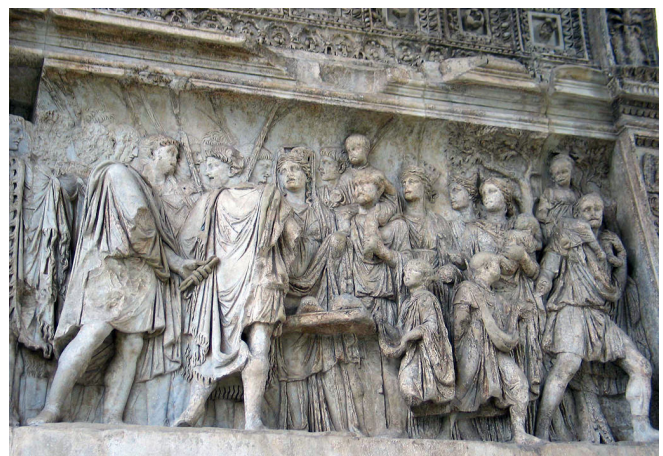
”Poporul și senatul roman au ajuns adeseori în conflict unul cu altul, fie cu privire la instituirea de legi, la iertarea datoriilor, fie la împărțirea pământului și la alegerea de magistrați. Totuși, în aceste împrejurări, nu se ajungea la încăierări, ci aveau loc numai neînțelegeri și certuri în marginea legilor; și chiar și astfel de ciocniri erau rezolvate prin bună înțelegere, pornind din amândouă părțile (...).2.(...) Tiberius Gracchus a fost cel dintâi care, propunând anumite legi în calitate de tribun al plebei, a fost ucis în timpul unei răscoale și, o dată cu el, mulți alții retrași în jurul templului de pe Capitoliu, au fost răpuși. După această nelegiuire răscoalele nu au mai conținut. (...)8. (...). În fine, o dată și anevoie, la propunerea tribunilor s-a luat hotărârea ca nimeni să nu mai stăpânească mai mult de cinci sute de iugăre de pământ arabil și să nu ducă în izlaz la păscut mai mult de o sută de capete de vite mari și cinci sute de capete mici. Pentru respectarea acestor măsuri, tribunii au hotărât să fie numiți un număr de oameni liberi care aveau rolul de a păzi aceste măsuri și a opri orice încălcare. După ce au luat aceste hotărâri pe bază de lege, au jurat pe lege și au fixat amenzi în caz de încălcare, în speranța că peste puțină vreme loturile de pământ rămase vor fi vândute săracilor. Dar nimeni nu avea grijă să fie respectate aceste legi și jurăminte iar cei ce păreau că se preocupă de acestea au împărțit din loturi în mod ipocrit prietenilor lor iar cei mai mulți nesocoteau cu totul dispozițiile legale. 9. Această situație a durat până când Ti. Gracchus, bărbat ilustru și strălucit prin ambiția lui, foarte talentat vorbitor și foarte cunoscut tuturor prin aceste însușiri, a rostit în calitate de tribun al plebei, un discurs solemn despre neamul italic, spunând că este foarte războinic și înrudit cu romanii, dar că puțin câte puțin piere în sărăcie și se împuținează, fără speranța de îndreptare a acestei situații. Nemulțumit că sclavii sunt scutiți de obligații militare și nu sunt deloc devotați stăpânilor lor, el a dat în vileag ceea ce nu demult timp suferiseră stăpânii din Sicilia din partea sclavilor, al căror număr crescuse datorită agriculturii. El a mai amintit de războiul romanilor împotriva acestor sclavi, război care nu fusese nici ușor, nici de scurtă durată (...). Spunând acestea, Tiberius Sempronius Gracchus a reînnoit legea agrară, care prevedea ca nimeni să nu dețină mai mult de 500 de iugăre. Dar copiilor acestora le-a lăsat numai jumătate din această suprafață, trecând peste prevederile vechii legi. El a mai hotărât ca restul pământului să fie împărțit celor săraci, de trei bărbați, care se vor schimba pe rând, câte unul în fiecare an.(...) 11... țelul lui Gracchus nu era să asigure bunăstarea cetățenilor ci să dobândească oameni capabili să lupte. (...)

18.După asasinarea lui Tiberius Gracchus și după moartea lui Appius Claudius, sunt însărcinați în locul lor să împartă pământul, împreună cu Gracchus cel tânăr, Fulvius Flaccus și Papirius Carbo. Întrucât proprietarii nu se îngrijeau deloc de înscrierea pământului în registre acești trei bărbați au adus la cunoștiință prin crainic că îi vor trage în judecată pe cei nesupuși legii. Și, îndată după această proclamație, s-au iscat numeroase procese complicate. Căci toate celelalte terenuri învecinate cu cel în litigiu, care fuseseră vândute sau împărțite aliaților de război, trebuiau cercetate pentru măsurarea celui litigios, pentru a se vedea în ce mod au fost vândute sau împărțite. Mai ales că nu toți aveau contracte scrise de cumpărare sau loturi de coloniști, iar cele care existau erau nelămuritoare. Cu prilejul noii măsurători a pământului unii au fost mutați de pe un teren cu plantații și cu acareturi pe unul necultivat, iar alții dintr-o țarină roditoare pe un teren neproductiv sau acoperit de bălți sau de mlaștini. De altminteri, împărțirile de pământ nu au fost făcute cu exactitate, fiind vorba de terenuri dobândite prin război. (...) Ceea ce s-a întâmplat n-a fost nimic altceva decât o tulburare generală a tuturor acelor care au fost duși și strămutați pe pământ străin. (...)

Pachetul 4, sursa c: Arcul lui Traian de la Beneventum

(pentru vizualizare: <https://www.italianartsociety.org/2015/07/ancientart-scenes-from-the-roman-arch-of-trajan-benevento-ca/>)

Bibliografie: Leonard Velcescu, “Arcul lui Traian de la beneventum: 1900 de ani de la inaugurare (114-2014)”, în *Acta Centri Lucusiensis*, Tot 2A, 2014, p. 45-66 (accesibil online: <https://biblioteca-digitala.ro/?articol=64328-arcul-lui-traian-de-la-beneventum-1900-de-ani-de-la-inaugurare-114-2014--acta-centri-lucusiensis-actacl--2a-2014>)

Pachetul 4, sursa d: Edictul de la Milano dat de Constantin și Licinius (Lactanțiu, *De mortibus persecutorum*, 48, tr. rom. Cl. Arieșan, 2000)

Bibliografie:

Timothy Barnes, *Constantine. Dynasty, Religion and Power in the Later Roman Empire*, Oxford, Wiley Blackwell, 2014, p. 90 – 97.

„Eu, Constantin Augustus, cât și eu, Licinius Augustus, când ne-am reunit în chip fericit la Milano și am luat în discuție toate aspectele privind binele și siguranța publică, am socotit de cuviință că trebuie să reglementăm în primul rând – printre alte dispoziții menite să asigure viitorul majorității cetățenilor – pe acelea care se referă la respectul față de Divinitate, astfel încât să oferim și creștinilor, ca și tuturor celorlalți oameni, libera posibilitate de a urma fiecare credință pe care o alege, pentru ca orice natură divină există în sălașurile cerești să se poată îndupleca și manifesta în chip favorabil față de noi și față de toți aflați sub oblăduirea noastră: (...) suprimând în întregime toate restricțiile ce erau conținute în documentele expediate anterior cu privire la numele de creștini, să abolim prevederile ce ni s-au părut întru totul sinistre și străine de clemența noastră și să permitem de acum înainte oricăruia dintre cei ce nutresc voința de a urma religia creștinilor să o poată face liber și pe față, departe de orice temere și tulburare [din afară]. (...) am acordat numiților creștini îngăduința deplină și absolută de a-și practica religia (...) aceeași posibilitate de a-și cinsti religia și credința este garantată și pentru ceilalți cetățeni, la fel de liber și complet, cum se cuvine epocii noastre de pace (...) Mai mult, în ceea ce privește comunitatea creștinilor am crezut nimerit să statornicim următoarele: după cum locurile unde obișnuiau ei să se adune (...) se pare că au fost cumpărate de anumiți indivizi fie de la tezaurul nostru [imperial], fie printr-un oarecare intermediar, tot așa trebuie să li se returneze aceluiași creștini fără plată și fără nici o revendicare de fonduri – orice înșelăciune și orice obstrucție fiind excluse; de asemenea, chiar și cei care le-au primit ca donație sunt obligați să le restituie cât mai curând, în mod similar, aceluiași creștini. În plus, dacă persoanele ce au achiziționat clădirile sau beneficiarii donațiilor reclamă vreo despăgubire (...) să se adreseze [în acest sens] locțiitorului [din teritoriu], încât la rândul lor, potrivit cu dărnicia noastră să fie mulțumiți. Toate proprietățile să fie înapoiate de îndată și fără întârziere comunității creștinilor. (...) Și deoarece este lucru știut că numiții creștini aveau în stăpânire nu doar lăcașurile unde obișnuiau să se adune ci și altele, aparținând de drept comunității lor - adică bisericilor, iar nu persoanelor particulare (...) să fie returnate creștinilor, mai exact comunității și adunării lor-respectivele posesiuni, desigur în condițiile legale enunțate mai sus, păstrându-se aceeași prevedere ca aceia care vor fi înapoiat aceste bunuri în mod gratuit, să poată să aștepte de la bunăvoința noastră o compensație [materială] (...)”

PACHETUL 5: PRE ȘI PROTOISTORIA ROMÂNIEI

Pachetul 5, sursa a: *Tezaurul de la Perșinari*, jud. Dâmbovița

Bibliografie

Vulpe, A. 1997, *Tezaurul de la Perșinari. O nouă prezentare*, Cultură și Civilizație la Dunărea de Jos 15, p. 265-301.

<https://biblioteca-digitala.ro/?articol=103425-tezaurul-de-la-persinari-o-noua-prezentare--cultura-si-civilizatie-la-dunarea-de-jos-muzeul-dunarii-de-jos-calarasi--xv-1997>

Oberlander-Târnoveanu, E., Oanță-Marghitu, R., Arbunescu, A., Popescu, A.D., Țârlea, A. 2010, *Comorile dacilor II. Capodopere ale artei aurului din România din epoca bronzului până în epoca geto-dacică (sec. XVII a. Chr. – sec. IV a. Chr.). Catalog de expoziție*, Ploiești, p. 7-18, 40-43.

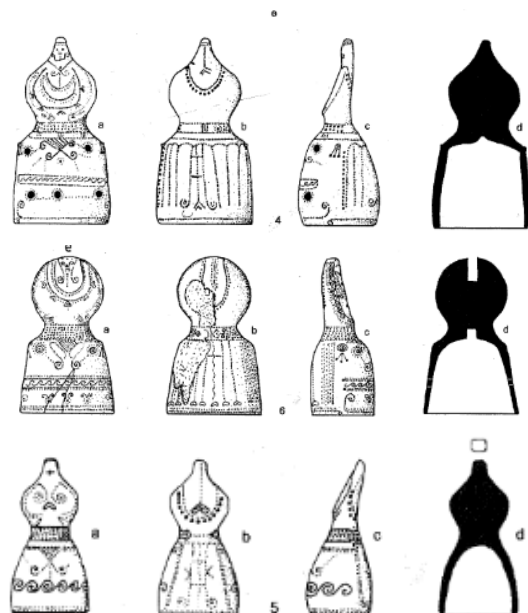
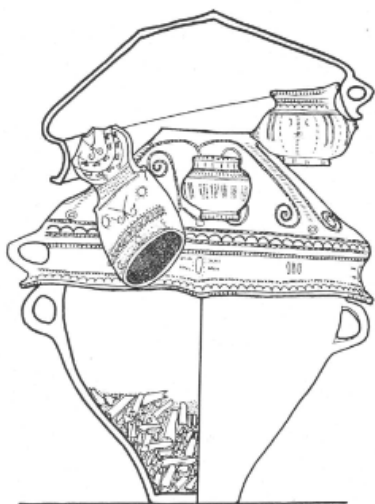
<https://biblioteca-digitala.ro/?volum=8897-comorile-dacilor-catalog-de-expozitie--octombrie-1-noiembrie-ii-2010>

Pachetul 5, sursa b: Statuete antropomorfe în cultura Țuto Brdo-Gârla Mare

Bibliografie:

Șandor-Chicideanu, M. 2003, *Cultura Țuto Brdo-Gârla Mare. Contribuții la cunoașterea epocii bronzului la Dunărea Mijlocie și Inferioară*, I-II, Editura Nereamia Napocae, Cluj-Napoca, p. 101-111.

Pachetul 5, sursa c: Coiful ceremonial de la Agighiol, jud. Tulcea

Bibliografie

Berciu, D. 1969, *Arta Traco-getică*, Editura Academiei, București, p. 33-76.

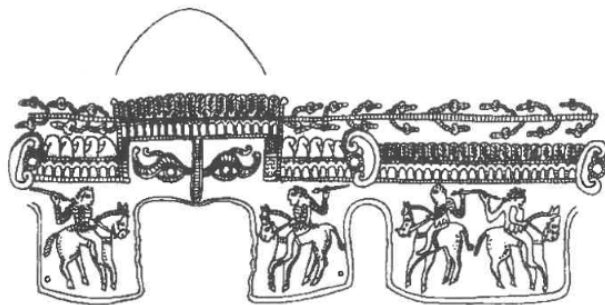
<https://biblioteca-digitala.ro/?pub=6726-arta-traco-getica-institutul-de-arheologie-vasile-parvan>

Sîrbu, V. 2004, *The Ceremony Helmets – Masterpieces of the Getae's Toreutics and Figurative Art*, în *Thracians and Circumpontic World*, II, Chișinău, 29-44.

<https://biblioteca-digitala.ro/?articol=127126-the-ceremony-helmets-masterpieces-of-the-getae-s-toreutics-and-figurative-art--thrarians-and-circumpontic-world-proceedings-of-the-ninth-international-congress-of-thracology-chisinau-vadul-lui-voda-6-11-september-2004-universitatea-de-stat-din-moldova--ii-2004>

Alexandrescu, P. 1984, „Le groupe de trésors thraces du Nord du Balkans (II)”, *Dacia - Revue d'archéologie et d'histoire ancienne* XXVIII, 1-2, 85-97.

<https://biblioteca-digitala.ro/?articol=107515-le-groupe-de-tresors-thraces-du-nord-du-balkans-ii--dacia-revue-d-archeologie-et-d-histoire-ancienne-institutul-de-arheologie-vasile-parvan--28-1984>

Pachetul 5, sursa d: Herodot, Istorii, IV.XCIII-XCVI

Bibliografie:

Vulpe, A. 2020, *Protoistoria României*, Editura Academiei Române, București, p. 149-158.

https://www.academia.edu/44404908/Alexandru_Vulpe_Protostoria_Romaniei_editor_R_Bajenaru_2020

XCIII: Înainte de a ajunge la Istru [Darius] îi supune mai întâi pe geții care se cred nemuritori, căci tracii care au în stăpânirea lor Salmydessos și care locuiesc la miazănoapte de Apollonia și de orașul Mesambria – numiți skyrmiazi și nipsei – i s-au închinat lui Darius fără nici un fel de împotrivire. Geții însă, care luaseră hotărârea nesăbuită [de a-l înfrunta] au fost robiți pe dată, măcar că ei sunt cei mai viteji și mai dreپți dintre traci.

XCIV: Iată în ce chip se socot ei nemuritori: credința lor este că ei nu mor, ci că cel care piere se duce la Zalmoxis – divinitatea lor – pe care unii în cred același cu Gebeleizis. Tot în al cincilea an aruncă sorții, și întotdeauna pe acel dintre ei pe care cade sorțul îl trimit solie la Zalmoxis, încredințându-i de fiecare dată de nevoile lor.

Trimiterea solului se face astfel: câțiva dintre ei, așezându-se la rând, țin cu vârful în sus trei sulite, iar alții, apucându-l de mâini și de picioare pe cel trimis la Zalmoxis, îl leagă de câteva ori și apoi, făcându-i vânt, îl aruncă în sus peste vârfurile sulitelor. Dacă, în cădere, omul moare răpus, rămân încredințați că zeul le este binevoitor; dacă nu moare, atunci îl învinuiesc pe sol, hulindu-l că este om rău; după ce aruncă vina pe el, trimit pe altul. Tot ce au de cerut îi spun solului cât mai e în viață. Când tună și fulgeră, tracii despre care este vorba trag cu săgețile în sus, spre cer, și își amenință zeul, căci ei nu cunosc vreun alt zeu afară de al lor.

XCV: După câte am aflat de la elenii care locuiesc în Hellespont și în Pont, acest Zamolxis, fiind om [ca toți oamenii], ar fi trăit în robie la Samos ca sclav al lui Pythagoras, fiul lui Mnesarhos. Apoi, câștigându-și libertatea, ar fi dobândit avuție multă și, dobândind avere, s-a întors bogat printre ai lui. Cum tracii duceau o viață de sărăcie cruntă și erau lipsiți de învățătură, Zamolxis acesta, care cunoscuse felul de viață ionian și moravuri mai alese decât cele din Tracia, ca unul ce trăise printre eleni și mai ales alături de omul cel mai înțeleptelor, îi învăța că nici el, nici oaspeții lui și nici urmașii acestora în veac nu vor muri, ci se vor muta numai într-un loc unde, trăind de-a pururea, vor avea parte de toate bunătățile. În tot timpul cât își ospăta oaspeții și le cuvânta astfel, pusese să i se facă o locuință sub pamânt. Când locuința îi fu gata, se făcu nevăzut din mijlocul tracilor, coborînd în adâncul încăperilor subpamântene, unde stătu ascuns vreme de trei ani. Tracii fură cuprinși de părere de rău după el și-l jeliră ca pe un mort. În al patrulea an se ivi însa iarăși în fața tracilor și așa îi făcu Zamolxis să creadă în toate spusele lui. Iată ce povestesc [elenii] c-ar fi făcut el.

IV. XCVI: Cât despre mine, nici nu pun la îndoială, nici nu cred pe deplin câte se spun despre el și locuința lui de sub pamânt; de altfel, socot că acest Zamolxis a trăit cu multă vreme mai înaintea lui Pythagoras. Fie că Zamolxis n-a fost decât un om, fie c-o fi fost [într-adevar] vreun zeu de prin părțile Geției, îl las cu bine. Așadar, geții care duc astfel de viață, fiind supuși de perși, urmară și ei grosul oștirii.

PACHETUL 6 : ISTORIA ANTICĂ A ROMÂNIEI

Pachetul 6, sursa a: Columna lui Traian

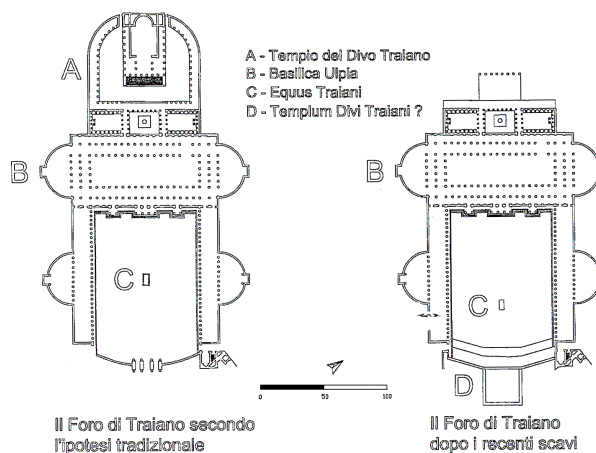
Bibliografie:

Constantin C. Petolescu, *Dacia. Un mileniu de istorie*, Editura Academiei Române, București, 2010, p.

127-130. (accesibil online: <https://biblioteca-digitala.ro/?pub=2118-dacia-un-mileniu-de-istorie0>)

Radu Vulpe, *Columna lui Traian/ Trajan,,s Column*, București, CIMEC, 2002. (accesibil online:

<https://biblioteca-digitala.ro/reviste/carte/Vulpe-Radu-Columna-lui-Traian.pdf>)

Pachetul 6, sursa b: Monumentul triumfal de la Tropaeum Traiani (Adamclisi)

Constantin C. Petolescu, *Dacia. Un mileniu de istorie*, Editura Academiei Române, București, 2010, p. 130-134, 140-141. (accesibil online: <https://biblioteca-digitala.ro/?pub=2118-dacia-un-mileniu-de-istorie>)

Ioan Oprea, Florian Matei-Popescu, Ovidiu Țentea (ed.), *Limesul dunărean din România*, Mega, Cluj-Napoca, 2024, 498-501. (accesibil online: <https://limesuldunareandinromania.mnir.ro/>)

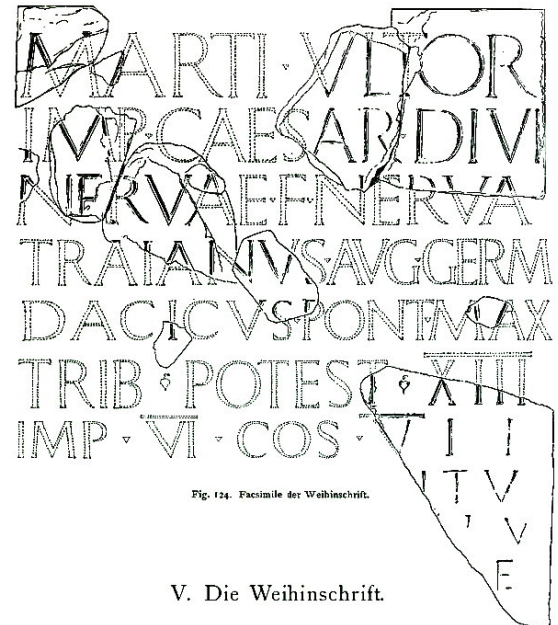

Fig. 124. Facsimile der Weihinschrift.

V. Die Weihinschrift.

Pachetul 6, sursa c:

Cassius Dio, Istoria romană, LXVII, 6.1 - LXVIII.13, în Fontes Historiae Daco-Romaniae – Izvoarele istoriei României, I. De la Hesiod la Itinerarul lui Antoninus, Editura Academiei R.P.R., București, 1964, p. 683-697.

(ed. Cassii Dionis Cocceiani *Historiarum Romanorum que supersunt*, edidit Ursulus Philippus Boissevain, vol. I-V, Weidmann, Berlin, 1895-1931; accesibil online:

<https://archive.org/details/cassiidionishist02cassuoft>)

Pachetul 6, sursa d

Ammianus Marcellinus, Istoria romană, XXXI.2.1 – 14. Locurile și obiceiurile hunilor și altor neamuri, în Fontes Historiae Daco-Romaniae – Izvoarele istoriei României, II. De la anul 300 până la anul 1000 Editura Academiei R.S.R., București, 1970, p. 129-133.

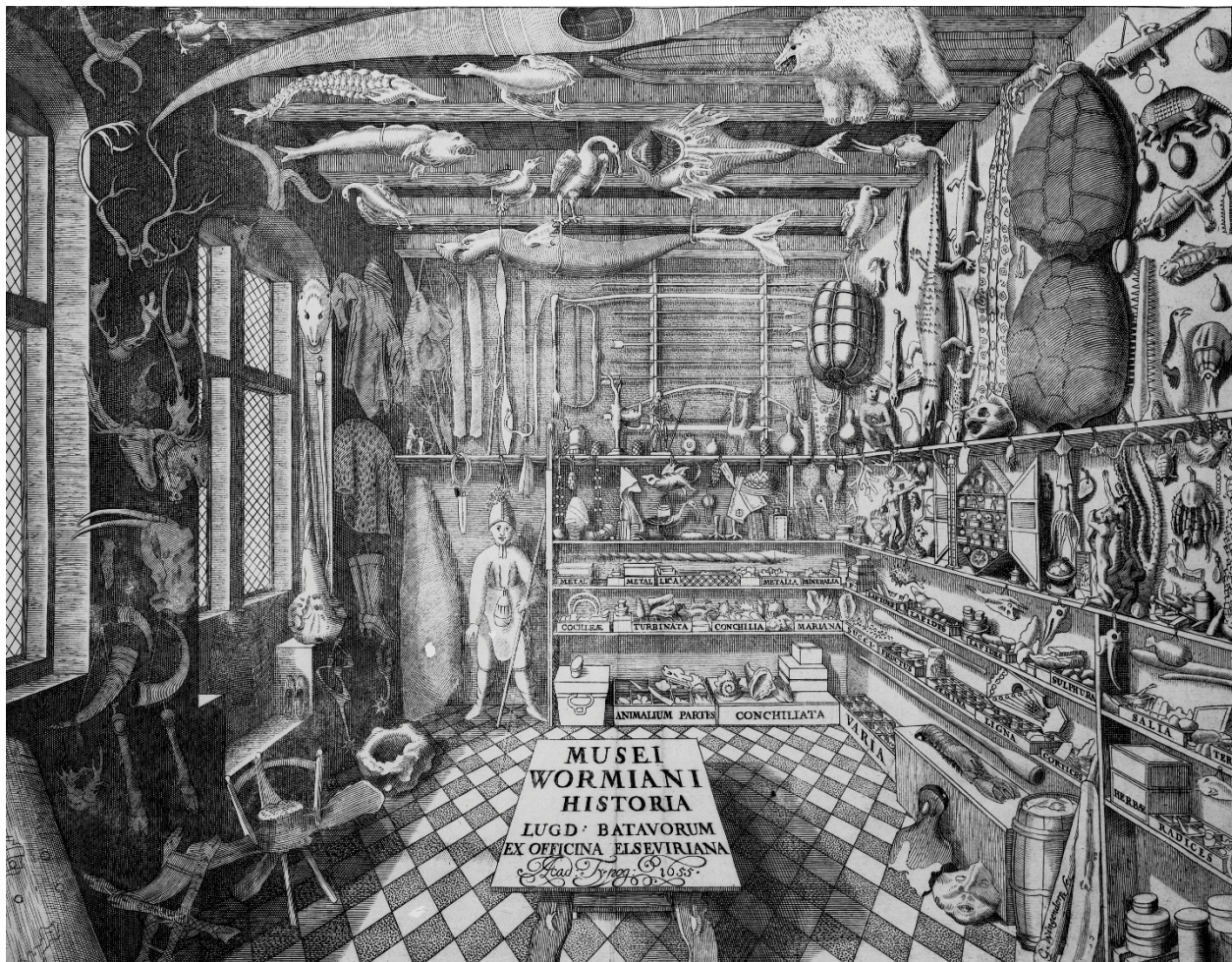
(ed. Ch. U. Clark, L. Traube, W. Heraeus, *Ammiani Marcellini Rerum gestarum libri qui supersunt*. Vol. I (libri XIV-XXV), vol. II, pars I (libri XXIV-XXXI). Berolini: apud Weidmannos, 1963; accesibil online: <https://archive.org/details/clark-ammiani-marcellini-rervm-gestarvm-libri-qvi-sypersvnt-t.-2.1-1915/page/560/mode/2up>)

PACHETUL 7 : ARHEOLOGIE GENERALĂ ȘI ISTORIA ARHEOLOGIEI

Pachetul 7, sursa a: Cabinetul de curiozități al lui Ole Worm

Bibliografie :

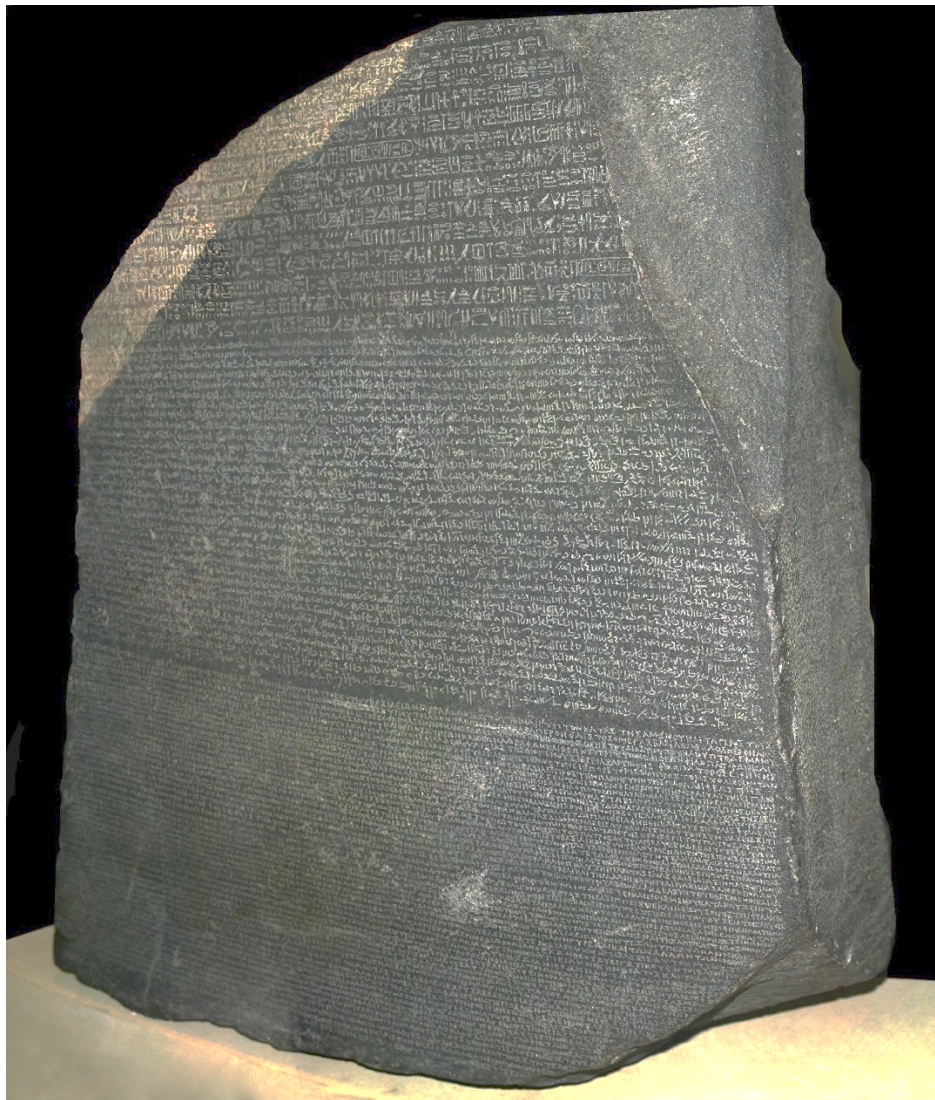
- <https://collections.reading.ac.uk/special-collections/2020/05/12/a-cabinet-of-curiosities-ole-worms-museum-wormianum-1655/>
- <https://blog.biodiversitylibrary.org/2017/05/ole-worms-cabinet-of-wonder-natural-specimens-and-wondrous-monsters.html>
- Schnapp, A., *The Discovery of the Past. The origins of archaeology*, Londra, 1996, 160-166.

Pachetul 7, sursa b: Piatra Rosetta

Bibliografie:

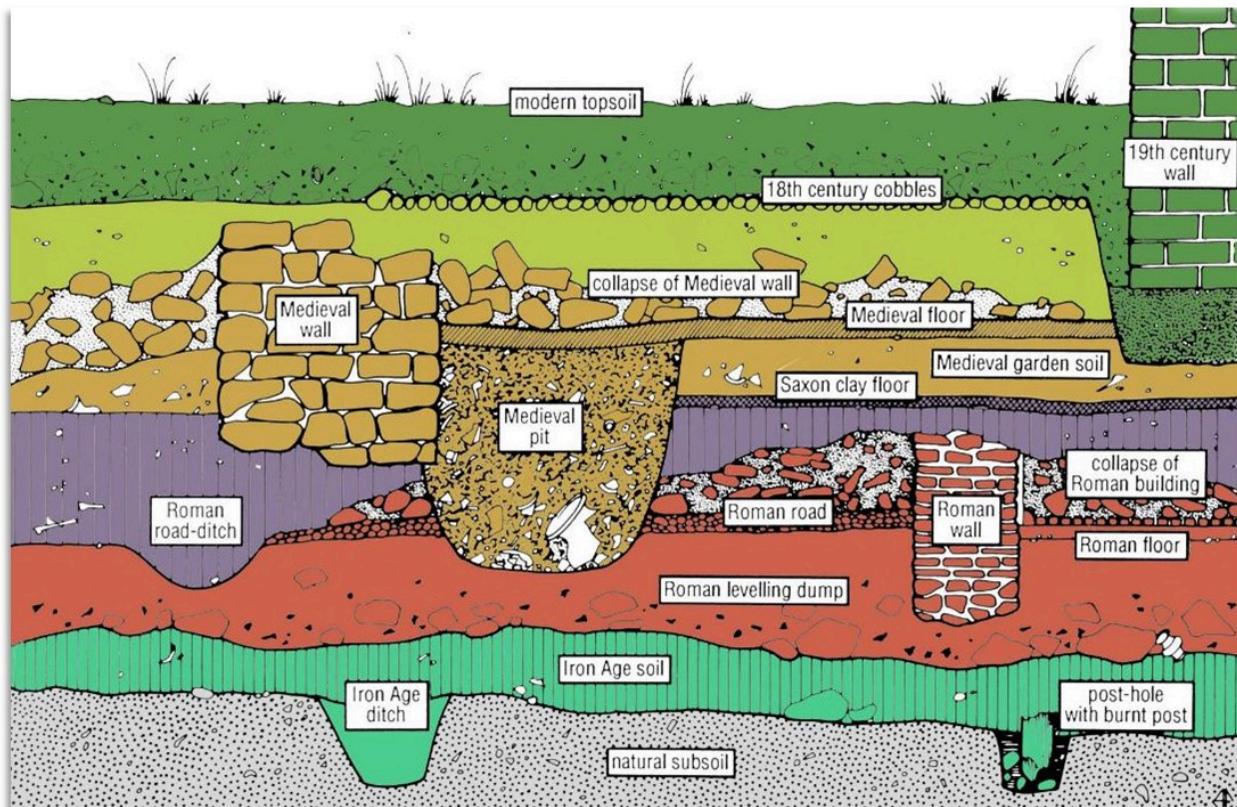
- <https://www.britishmuseum.org/blog/everything-you-ever-wanted-know-about-rosetta-stone>
- <https://www.smithsonianmag.com/history/rosetta-stone-hieroglyphs-champollion-decipherment-egypt-180980834/>

Pachetul 7, sursa c : Metoda stratigrafică

Bibliografie :

- Harris, E., *Principles of Archaeological Stratigraphy* (disponibil online: <https://harrismatrix.com/about-the-book/>)
- Renfrew, C., Bahn, P., *Archaeology. Theory, Methods and practice* (ed. a VII-a), Londra, 2016, 110-111.
- D'Amore, L. 2014. "Stratigraphy in Archaeology: A Brief History", in *Encyclopaedia of World Archaeology*, https://www.academia.edu/33425828/Stratigraphy_in_Archaeology_A_brief_history

Pachetul 7, sursa d : Structura megalitică de la Stonehenge

Bibliografie:

- <https://www.nationalgeographic.com/history/article/stonehenge-1>
- <https://www.bradshawfoundation.com/stonehenge/index.php>

